

DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES

ACORD GOV/68/2019, de 14 de maig, pel qual s'aprova el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat Horitzó 2021 i es crea la Comissió Interdepartamental de Coordinació de l'Acció Transversal de les Polítiques de Foment de l'Associacionisme i el Voluntariat.

L'article 166.2 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atorga a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de voluntariat, i l'article 118 estableix la competència exclusiva sobre el règim jurídic de les associacions i les fundacions que compleixen les seves funcions majoritàriament a Catalunya.

El 27 d'agost de 2015 va entrar en vigor la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme, que insta les administracions públiques catalanes a fomentar l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya mitjançant la implementació de diferents mesures de suport. La Llei esmentada preveu que el Govern dugui a terme la planificació general d'aquestes actuacions per mitjà del Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat, el qual ha de determinar els eixos, les línies estratègiques, els objectius i les mesures pel que fa a l'associacionisme i el voluntariat. Així mateix, en els articles 15.2 i 15.4, estableix que correspon al departament competent en matèria d'associacionisme i voluntariat vetllar per la coordinació de les actuacions que, a partir de les seves competències, duguin a terme els altres departaments en aquesta matèria, i que per complir aquesta finalitat el Govern s'ha de dotar de diversos instruments, un dels quals és el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat.

Des de l'any 2008, el Govern aprova i implementa el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat, que ha esdevingut el full de ruta d'aquestes polítiques de foment. Per l'Acord del Govern de 18 de març de 2008, s'aprova el I Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat, per al període 2008-2011. Per l'Acord GOV/109/2014, de 15 de juliol, s'aprova el II Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat prorrogat per l'Acord GOV/42/2016, de 29 de març, fins a l'aprovació del nou pla i, com a màxim, fins al 31 de desembre de 2016.

L'any 2017 el Govern tenia previst aprovar el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat Horitzó 2021, per donar continuïtat als dos plans anteriors i fer complir el mandat legal de la Llei 25/2015, però aquesta aprovació no es va poder fer efectiva per la dissolució forçada del Govern durant la tardor del 2017.

Recuperada la normalitat institucional, l'aprovació d'aquest Pla, amb un escenari temporal fins al 2021, representa una fita important en el marc de les polítiques públiques de Catalunya per a l'impuls i la consolidació d'un teixit associatiu fort, madur, independent i amb capacitat crítica, i per al foment del fenomen del voluntariat a Catalunya, el qual es desenvolupa en el si del teixit associatiu. Segons les dades publicades recentment a l'Informe de l'associacionisme i el voluntariat a Catalunya, promogut pel Govern, a Catalunya hi ha més d'1.500.000 de persones vinculades al teixit associatiu i més de 500.000 voluntaris i voluntàries, fet que demostra la seva força i la seva rellevància en la construcció de la nostra societat. És en el marc d'aquest context on el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat Horitzó 2021 aspira a enfortir i fer créixer el voluntariat i l'associacionisme a Catalunya, en tant que aquestes són realitats d'una importància cabdal en el nostre país, que sorgeixen de l'expressió lliure i organitzada d'una societat que es declara i se sent compromesa i activa en la gestió del bé comú i de l'interès general.

Els reptes d'aquest Pla encara són majúsculs. Resulta evident que, davant del creixement i la consolidació de nous escenaris socials —ja sigui tant des d'un nivell més proper, amb una visió de comunitat o de barri, com des d'una perspectiva més global, amb una visió de país—, és necessari disposar d'eines que potenciïn i facilitin el diàleg, la comunicació, el contrast, l'intercanvi i el treball conjunt amb el món associatiu que, de maneres molt diverses, aplega persones que volen ser part activa de les respostes i de les solucions que demanen les múltiples problemàtiques de la societat actual. I davant d'aquest repte, una part de la resposta rau en aquest Pla, dissenyat per consolidar aquest treball conjunt, donar-hi suport, i promoure i reconèixer el rellevant rol de l'associacionisme i el voluntariat en la gestió i l'avenç de la societat, així com per articular mecanismes efectius per fer possible la participació i la incidència del teixit associatiu i del conjunt de les entitats i de les persones que es vinculen a les polítiques públiques que els afecten i a les polítiques en les quals estan implicats.

CVE-DOGC-A-19135006-2019

El Govern es marca l'objectiu d'arribar al 2021 i pot constatar que, entre altres fites, el voluntariat i l'associacionisme han crescut en nombre de ciutadania implicada; que les entitats poden exercir plenament el seu paper propositiu i desplegar la seva missió minimitzant la dedicació a la seva gestió —ja que aquesta és més eficient i eficaç—; que ha augmentat el reconeixement social i institucional de les entitats i les persones voluntàries que en formen part; que es compta amb experiències territorials de gestió compartida entre els diversos agents d'un mateix territori, i que es disposen de mecanismes i espais regulars d'intercanvi i de treball conjunt entorn de les idees clau que han de poder consolidar l'existència i el rol d'aquest àmbit de participació comunitària. Bona part d'aquest èxit demana organitzar i escalar els objectius del Pla de manera integrada, però també demana, amb tota seguretat, incorporar a les actuacions els principis de la territorialitat, proximitat, coordinació i simplificació administrativa, com a premisses bàsiques del seu desplegament.

El Pla es planteja com un full de ruta estratègic de 4 anys de durada, d'acord amb allò que preveu la Llei 25/2015, i s'estableix com a any d'inici el 2018, atès que ha estat a partir d'aquesta anualitat quan les diferents unitats directives del Govern han treballat conjuntament per alinear les seves polítiques públiques de suport a l'associacionisme i el voluntariat als objectius comuns del Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat, i han establert, assenyalat i prioritzat les actuacions a implementar en funció dels 5 àmbits d'actuació, els 17 programes estratègics i les 61 línies d'actuació del Pla que ara s'aprova, a la vegada que comprometen el corresponent crèdit pressupostari de l'exercici 2018 a la implementació d'aquest Pla nacional i, en concret, del Pla d'acció 2018.

El Pla, d'acord amb el seu valor estratègic, pot ser prorrogat per 4 anys més, de manera excepcional, si transcorregut el seu període inicial, en el marc d'un espai de debat i reflexió amb tots els agents, es valora que els seus objectius estratègics i generals continuen encara vigents i que aquest encara és capaç de donar-hi resposta.

El procés d'elaboració del Pla ha estat dut a terme per mitjà d'un procés de participació transparent i amb la participació activa del Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya en el marc de les sessions territorials i plenària del 3r Congrés de l'Associacionisme i el Voluntariat: el Congrés esmentat va tenir lloc durant el primer semestre de l'any 2016, amb una etapa precongressual de naturalesa participativa i d'ampli espectre territorial, enfocat de manera clara, expressa i evident a construir el futur pla nacional del sector, i va comptar amb la participació de centenars d'entitats de molts municipis de Catalunya, que van debatre, aportar propostes i formular els reptes del sector per als anys posteriors. Tot aquest procés participatiu va concloure el mes de maig de 2016 en la sessió plenària del Congrés, celebrada a Barcelona, que va ratificar les conclusions extretes del procés precongressual. Aquelles conclusions, construïdes de manera participada, col·lectiva i tenint en compte la diversitat d'àmbits i territoris, van esdevenir la base de les polítiques públiques que es preveuen en el Pla que s'aprova, a partir de les quals s'han establert les seves prioritats i els seus objectius i s'han dibuixat els seus àmbits d'acció i els seus programes estratègics.

El punt de partida del Pla va ser, doncs, un intens procés participatiu que va comptar amb l'impuls actiu del Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya, el qual ha continuat sent un actor clau en el procés de 2 anys d'elaboració i validació del Pla, d'acord amb les funcions que la normativa preveu per a l'òrgan col·legiat esmentat. Aquest impuls es va culminar amb l'acord unànim del Consell esmentat pres el 16 d'octubre de 2018, en sessió plenària, en què es validava la proposta definitiva que ara s'aprova.

D'acord amb el que estableix la normativa, el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat inclou les mesures de coordinació i intercanvi d'experiències que impulsen les administracions i les iniciatives privades; les mesures de suport, per mitjà dels recursos econòmics, materials i tècnics que es considerin adequats, per tal d'enfortir el teixit associatiu i fomentar el voluntariat; les accions de sensibilització, orientades a conscienciar la societat sobre els beneficis de l'acció voluntària com un instrument de participació social i una forma d'expressió de la solidaritat entre els ciutadans, i les actuacions formatives i de recerca destinades a millorar la qualitat de l'acció voluntària, sia de forma directa o per mitjà de les entitats. Totes aquestes mesures s'han recollit i agrupat en 5 grans àmbits d'acció que constitueixen els eixos d'acció, 17 programes estratègics i 61 línies d'actuació.

El Pla planteja, per tant, un ampli conjunt de mesures amb vocació de transversalitat, que guii i ordeni l'acció de Govern. D'acord amb això, sorgeix la necessitat de disposar d'un espai de planificació estratègica a escala interdepartamental per coordinar l'acció del Govern que apunta cap a la consecució dels objectius del Pla i mira de donar respostes a les necessitats del sector. La coordinació d'aquestes polítiques busca fer coincidir el diagnòstic i les solucions amb les diferents problemàtiques, a la vegada que busca una acció eficient que permeti aconseguir més resultats i impacte amb els recursos i esforços possibles. La coordinació administrativa ha de trobar el seu espai de trobada i treball estable per a l'intercanvi, el debat i el consens, per la qual cosa és necessari crear i posar en funcionament la Comissió Interdepartamental per coordinar les polítiques de foment de l'associacionisme i el voluntariat que es preveuen en aquest Pla.

D'acord amb l'article 51 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, de conformitat amb el qual el Govern pot crear comissions

CVE-DOGC-A-19135006-2019

interdepartamentals amb la finalitat d'examinar i coordinar assumptes d'àmbit concret i específic que afectin diversos departaments, i fixar-ne la composició, la presidència, les funcions, la durada i les seves normes de funcionament, es considera necessari crear una comissió interdepartamental adscrita al departament competent en matèria de foment de l'associacionisme i el voluntariat amb l'objectiu de portar a terme la coordinació interdepartamental de les polítiques de foment de l'associacionisme i el voluntariat i la seva aplicació de manera transversal i efectiva.

A proposta del conseller de Treball, Afers Socials i Famílies, el Govern

Acorda:

–1 Aprovar el Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat Horitzó 2021, que s'adjunta com a annex.

–2 Crear la Comissió Interdepartamental de Coordinació de l'Acció Transversal de les Polítiques de Foment de l'Associacionisme i el Voluntariat.

–3 La Comissió s'adscriu al departament competent en matèria de foment de l'associacionisme i el voluntariat i té per objecte la coordinació interdepartamental de les polítiques de foment de l'associacionisme i el voluntariat i la seva aplicació de manera transversal i efectiva, i desenvolupar les funcions següents:

- a) Debatre, aprovar i avaluar les polítiques públiques que defineixin les estratègies de foment de l'associacionisme i el voluntariat per part dels departaments de l'Administració de la Generalitat.
- b) Proposar, validar i avaluar el pla d'actuació anual de cada anualitat, durant la vigència del Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat a partir de l'exercici 2019.
- c) Facilitar el seguiment i el control d'execució de les actuacions del Pla.
- d) Informar el Consell de l'Associacionisme i el Voluntariat de Catalunya de les dades i els aspectes rellevants per facilitar les funcions que té encomanades en relació amb l'elaboració i l'avaluació del Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat.
- e) Proposar i impulsar l'aprovació de la normativa que es consideri necessària per al foment de l'associacionisme i el voluntariat.
- f) Aprovar recomanacions i instruccions per al correcte compliment, interpretació i execució de la normativa aplicable en l'àmbit de l'associacionisme i el voluntariat.
- g) Coordinar els programes i les polítiques públiques de foment de l'associacionisme, especialment les mesures de suport.
- h) Qualsevol altra funció que li encomani el Govern en aquest àmbit.

–4 La Comissió Interdepartamental de Coordinació de l'Acció Transversal de les Polítiques de Foment de l'Associacionisme i el Voluntariat té la composició següent:

- a) La presidència, que és exercida per la persona titular del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.
- b) La vicepresidència, que és exercida per la persona titular de la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària.
- c) Les vocalies, exercides per una persona representant de cada una de les unitats directives següents:

La unitat directiva competent en la coordinació interdepartamental.

La unitat directiva competent en matèria de difusió i atenció ciutadana.

La unitat directiva competent en matèria d'impuls de la transparència, les dades obertes i la qualitat democràtica.

La unitat directiva competent en matèria de participació ciutadana.

CVE-DOGC-A-19135006-2019

La unitat directiva competent en matèria d'impuls de polítiques de millora de l'ocupabilitat.

La unitat directiva competent en matèria de registre de les associacions i fundacions.

d) Les vocalies, exercides per una persona representant de totes les unitats directives dels diferents departaments que implementen actuacions incloses en el pla d'actuació anual per a la seva alineació amb els objectius, eixos i prioritats del Pla nacional de l'associacionisme i el voluntariat.

Les persones que ocupen cada vocalia, amb rang mínim de director general, i els seus suplents, són proposades pel seu departament i nomenades per la presidència de la Comissió.

e) La secretaria, que correspon a la persona responsable de la Sub-direcció General de Cooperació Social i Voluntariat.

Si alguna persona que forma part de la Comissió, ja sigui titular o suplent, no pogués exercir el seu càrrec per absència o malaltia, per tal de facilitar la continuïtat del funcionament de la Comissió, se'n pot delegar la representació en qualsevol persona membre de la Comissió Interdepartamental.

–5 La Comissió pot funcionar en Ple i en comissions de treball.

El Ple és l'òrgan superior integrat pels membres esmentats en el punt 4. El Ple es reuneix, com a mínim, una vegada l'any en convocatòria ordinària, i en convocatòria extraordinària quan la presidència ho consideri necessari.

Les comissions de treball són creades pel Ple de la Comissió i es poden constituir pels afers que, per la seva matèria, importància o transcendència, ho requereixin. Les comissions de treball estan formades pels membres del Ple que aquest determini. Així mateix, els membres de la comissió de treball poden delegar el seu vot en les persones tècniques per raó de la matèria que considerin oportunes per tal que participin en les reunions per delegació del titular.

Eventualment, quan els temes a tractar ho aconsellin, la presidència de la Comissió pot convidar, a les reunions del Ple o de les comissions de treball, a part dels seus membres, altres persones expertes i assessores segons la disciplina objecte d'estudi.

–6 La unitat directiva competent en matèria d'associacionisme i voluntariat dona el suport tècnic i administratiu necessari a la Comissió Interdepartamental per dur a terme les seves funcions, així com a les comissions de treball.

–7 L'assistència a les sessions de la Comissió Interdepartamental o a les de les comissions de treball no genera cap dret econòmic en concepte d'indemnització d'assistència o dietes per a cap dels seus membres.

–8 La Comissió Interdepartamental de Coordinació de l'Acció Transversal de les Polítiques de Foment de l'Associacionisme i el Voluntariat, en tot el que no preveu aquest Acord, es regeix pel que disposa la normativa vigent en matèria d'òrgans col·legiats aplicable a l'Administració de la Generalitat.

–9 La Comissió Interdepartamental de Coordinació de l'Acció Transversal de les Polítiques de Foment de l'Associacionisme i el Voluntariat ha de tenir la mateixa durada que la que tingui el Pla nacional de l'associacionisme i voluntariat Horitzó 2021, un cop finalitzada la seva avaluació.

–10 Disposar la publicació d'aquest Acord al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, tret de l'annex, el qual es pot consultar a la pàgina web <https://voluntariat.gencat.cat/>.

Barcelona, 14 de maig de 2019

CVE-DOGC-A-19135006-2019

Víctor Cullerell i Comellas
Secretari del Govern

(19.135.006)